

ДНЕВНИКЪ

(Стенографически)

XXXI заседание на 18 Февруарий 1884 год.

Отворено въ 1½ часа слѣдъ пладиѣ, подѣ прѣдсѣдателството на г-на Т. Кесякова.

Присѣтствующи 8 чл., отсѣтствующи 2: К. Величковъ и Д-ръ Хакапвѣ съ отпускъ.

Съобщение № 535 отъ Гл. Управитель, съ умоление Пост. Комитетъ да се занимае изново по въпроса, да ли са нарушени контрактитѣ на рускитѣ офицери вслѣдствие производството въ майори на нѣкои бѣлг. офицери, като даде миѣнието си да или не за въпроса.

К. Калчевъ: Нашето писмо трѣбваше да се пише въ смисълъ, че за доброто устройство на Милицията, Пост. Ком. желае да сжществува пълна хармония мѣжду рускитѣ и нашитѣ офицери, за достигане на тая цель правителството да се погрижи и употреби какъвто способъ намѣри за добръ. Такъво бѣше прѣдложението на Пост. Комитетъ—азъ го бѣхъ направилъ. Мотивитѣ на това прѣдложение бѣха, че ние, както и да глѣдаме на въпроса, да не се коснуваме до юридическата му страна. Ако правителството не е разбрало добръ, какво искахме да кажимъ съ писмото си, то трѣбва да се разяснатъ мотивитѣ устно, за която цѣль може да се опълноможи г-нъ прѣдсѣдатель или още единъ членъ.

Беневъ: Отъ писмото на г-нъ Главний Управитель се вижда, че не тъй добръ е разбрано нашето писмо, или ако е разбрано добръ, не зная защо се казва, че не сме отговорили опредѣлено: ние какъ отговаряме то е наша работа. На всѣки начинъ Пост. Комитетъ не трѣбва да се повръща отъ първото си рѣшение. Сега ако е нужно да се обяснятъ мотивитѣ, азъ приемамъ прѣдложението на г-нъ Калчевъ.

Прѣдсѣд.: Писмото наше се писа тъй именно, както по прѣди изложи г-нъ Калчевъ, и азъ вѣрвамъ, че се е разбрало както трѣбва. Работата е обаче, че ние съ това прѣдложение на г-на Калчева не отговорихме прямо на въпроса, който бѣше ни се задалъ: да ли са нарушени контрактитѣ или не. И сега Н. С. пита: да ли Пост. Комитетъ счита нарушени контрактитѣ или не? Той иска това именно да му се каже.

Д-ръ Догоровъ: Може би злѣ да е прѣтълкувано нашето писмо. Азъ мисля обаче, че има право правителството. Завчера ни се прѣдстави въпросътъ: приема ли Пост. Комитетъ оставката на Адлерберка или не? Пост. Комитетъ, като контрактуваща страна трѣбва да си даде миѣнието. Ние обаче безъ да отговоримъ

прямо, писахме, че за доброто устройство на Милицията, трѣбва да се погрижи правителството за по-скорото назначение. (Калчевъ: не, това е другъ въпросъ. Тукъ се касае за обиденитѣ руски офицери). Тѣй ли! Азъ нѣкъ помислихъ за друго.

Калчевъ: Прѣди 20-тина дни правителството бѣше задало въпросътъ, счита ли Пост. Комитетъ нарушени контрактитѣ на рускиѣ офицери или не, като тѣ ги считатъ нарушени вслѣдствие съ станалото производство въ майори нѣкои наши офицери. Комитетътъ дълго разисква въпросътъ. Каза се първо, да ли трѣбва да се произнесемъ по юридическата му страна, т. е. да ли рускиѣ офицери иматъ право спорѣдъ Орг. Уставъ, на основание на контрактитѣ си, да настояватъ за запазване старшинството имъ, или не. Ние оставихме на страна тая страна на въпроса, да не даваме прѣдрѣшение, което може да повлияе на сѣдещилицето, ако се отнесе работата до тамъ. Казахме да се въздържимъ за това. Но понеже трѣбваше да се отговори, взехме въпросътъ само отъ политическа страна да се избѣгнатъ причипитѣ на дразнение. Отговорихме, че правителството трѣбва, —макаръ и да нѣматъ право рускиѣ офицери—да глѣда да уталожи негодованията по кой нѣтъ мисли за по добръ. Ако е всичката претенция за производство може да произведе нѣколко офицери, стига да се постигне цѣльта — да владѣе хариония въ Милицията. За това, понеже сѣщитѣ съображения ни водятъ и днесъ, трѣбва да настоемъ на първия си отговоръ, като изберемъ комиссия въ сѣщото врѣме да расправи устно мотивитѣ на г-нъ Глав. Управитель, за тоя ни отговоръ.

Д-ръ Жечевъ: Право има правителството, че ни дава такъвъ въпросъ. Истина, че отъ първото ни писмо нищо не е можало да разбере и да се улѣсни въпроса. Ние отъ политически съображения, като въпроса е деликатенъ за да не се оскърбятъ рускиѣ офицери, нито нѣкъ нашитѣ, отговорихме така уклончиво. Рускиѣ офицери претендиратъ, че имъ са нарушени контрактитѣ, правит. ни пита за мнѣнието, а ние отговорихме не опрѣдѣлено. Така щото г-нъ Главний Управитель и отъ нашето писмо е поставенъ въ неопрѣдѣлено положение, колкото за самото прѣдложение на г-на Калчева, дѣйствително то е добро и азъ не съмъ противенъ, че трѣбва да има порядъкъ, но тоя е въпросъ отдѣленъ отъ въпроса който ни се задава: да ли са нарушени контрактитѣ.

Юрковъ: Пост. Ком. твърдѣ добръ отговори съ първото си писмо. Г-нъ Главний Управитель безъ да се допита до Пост. Комитетъ, безъ да помисли, че ще наруши старшинството, произвелъ нѣкои български офицери. Сега рускиѣ, които се считатъ обидени, протестиратъ. Сега ако г-нъ Глав. Управитель ни питаше за спокождение, ние можехме да кажемъ нѣщо, но той пита: нарушени ли са контрактитѣ или не; ние не сме сѣдилище да кажемъ нѣщо. Ние не можемъ да се произнесемъ тѣй или иначе за да избѣгнемъ всѣка отговорностъ. За това да се приеме прѣдложението на г-на Калчева.

Д-ръ Калатиновъ: Самото първо писмо на г-нъ Главний Управитель не бѣше толкова опрѣдѣлително. Комиссията като разглѣжда дѣлото раздѣли въпроса на три точки, които проистичаха се отъ това дѣло. Първата точка изискваше разрѣшение въ това, да ли са нарушени контрактитѣ или не; второ, че ако са нарушени, какво да се направи съ офицеритѣ и трето, ако не са нарушени пакъ какво

да се прави. За първия въпросъ комиссията мислеше, че контрактитѣ са нарушени. Пост. Комитетъ като разисква въпросътъ видѣ, че писмото не говори опрѣдѣлено, за това и той отбѣгна опрѣдѣлений отговоръ. Съ настоящето писмо се полага въпросътъ опрѣдѣлено: нарушени ли са контрактитѣ или не. За това трѣбва да отговоримъ и ние опрѣдѣленно. Не се съгласявамъ съ прѣдложението на г-нъ Калчева, толко по-вече, че и г-нъ Глав. Управитель съ това не се удовлетворява.

Д-ръ Странски: Нѣма нужда да се праща комиссия да исказва устно мотивитѣ на г-нъ Главний Управитель. Това нѣма да доведе нѣкой резултатъ. Г-нъ Главний Управитель иска положителенъ отговоръ, за да може да се възползува спрямо просителитѣ. Устното изложение слѣдователно нѣма да го ползува, не може да си помогне въ нищо ако смѣта да направи нѣщо отъ обясненията ни. Азъ мисля, за мене поне, юридическата страна на въпроса не трѣбва да се открива, да остане въпросъ висящъ. А политическата страна—тя ни прѣдстави нуждата за сношението ни съ оная сила, на която толкува длъжимъ—на водителката ни. За да имаме по-добро сношение съ нея, ние държимъ нейни офицери, слѣдователно не трѣбва съ тѣхъ да сме въ недоразумѣния. Отъ тия съображения ние трѣбва да отговоримъ по обстоятелственно. Ние имаме нужда отъ рускитѣ офицери. Когато сме ги ангажирали тукъ за известна периода, не е мислило нито нашето правителство, нито руското, че трѣбва по тукашна служба да се произвѣждатъ на чинове. На противъ ние сме разбирале, че тѣ се числятъ въ руска служба и тѣхното правителство се грижи за тѣхъ. Ние поне тѣй си прѣдполагаме, толко по-вече, че нѣма случай да ни увѣри въ противното. Така вземемъ въпросътъ, по висшегласие на рускитѣ въ насъ офицери, не може да се счита за обязательно на нашето правителство въ ущърбъ на нашитѣ офицери. Тѣ си иматъ контракти, по тѣхъ иматъ свои права и длъжности. Другъ е въпросътъ съ туземнитѣ. За тѣхъ можатъ да се измѣняватъ правата, съ измѣнението на законитѣ, както намѣри за добръ правителството. За контрастующитѣ офицери неможатъ да се измѣняватъ правата произтекающи отъ контрактитѣ имъ. Ако се погледне на въпроса отъ военна точка на зрѣние, другояче отива работата. Мѣжду военнитѣ хора трѣбва да се пази известни отношения на едни къмъ други, на младши къмъ по старши и тѣй нататкъ. Това е което казватъ дисциплина. Отъ това когато се прави производството, трѣбва да се пази старшинство, иначе се нарушава иерархията, нарушава се дисциплината и т. н. Това са въобще работи, които нѣматъ важностъ може би за насъ гражданитѣ. Въ гражданско отношение, може да се назначи човѣкъ на служба, за която се мисли, че е способенъ, билъ той младъ или старъ, младши или старши. Исклучение въ военно отношение, може да се допустне само въ военно врѣме, въ военна операция; тогава единъ солдатинъ може да се произвѣде на по горенъ чинъ и по мимо иерархията.

Отъ такъва точка на зрѣние и отъ сношенията, които трѣбва да имаме съ Руссия, трѣбва да направимъ, щото правит. трѣбува да поддържа пълна хармония и постоянна мѣжду рускитѣ и българскитѣ офицери. Спорѣдъ мене послѣдното взето рѣшение е въ сжщата тая смисль. Ако тая хармония е развалена или поврѣдена, правителството да се постарее да изглади и въдвори хармонията. За това

мисля мотивитѣ за отговорѣтъ ни, на мѣсто да се казватѣ устно, трѣбва да ся изложатѣ писмено, че Пост. Ком. е взелъ това рѣшение, безъ да глѣда юридическата страна на въпроса отъ интересъ да се задържатѣ русскитѣ офицери въ пастъ.

Калчевъ: Напълно съмь съгласенъ съ Д-ра Странски, да се изложатѣ писмено мотивитѣ. Азъ отгѣлгамъ своето прѣдложение. Узнахъ, че самъ г-нъ Главний Управителъ подиръ нашето писмо, мѣрилъ да повиши нѣкои руски офицери за да се удовлетвори

Калатиновъ: И азъ ще гласувамъ за прѣдложението на г-нъ Странски, обаче не мога да приема мотивитѣ му. Той каза, че не трѣбва да рѣшаваме въпросѣтъ, да ли иматъ право офицеритѣ или не. Най-послѣ пакъ дохожда до заключение, че *масаръ и да нѣматъ офицеритѣ право по контракти*, но приема по приетия обичай въ офицерското общество, тѣй щото да има пълна хармония и пр. Не трѣбва да се каже *масаръ и да нѣматъ право*, съ това прѣдрѣшаваме въпросѣтъ

Д-ръ Странски: Азъ казахъ, че *по мое мнѣние*, тия офицери нѣматъ други права, освѣнъ тия, които произтичатъ отъ контрактитѣ. Азъ по начало казахъ това, безъ да искамъ да се посвѣти това начало, защото и Пост. Комитетъ не трѣбва да се произнася и не желае това, по юридическата. Може да се каже, че русскитѣ офицери иматъ права произтекающи отъ контрактитѣ, но какви са тия *произтекающи права*, не се опрѣдѣлява, защото Пост. Ком. не желае да се занимае по юридическата страна на въпроса. Отъ такава точка на зрѣние, хармонията, дисциплината, Пост. Комитетъ прѣдполага, че са расколебани и достолѣието на русскитѣ офицери доказано, за туй привлича вниманието на правителството, за поправяние на работата.

Дагоровъ: За да знаемъ какво гласуваме, трѣбва Д-ръ Странски да напише прѣдложението си, защото, ако остане на бюрото, незнаемъ какъ ще нарѣди писмото.

Прѣдсѣд.: Всичкитѣ мотиви ся съдържатъ въ протоколитѣ, отъ тѣхъ ще се извлѣчатъ и направи писмото, а въ идущето засѣдание да се прочете.

Странски: Азъ асли не права прѣдложение, азъ казахъ, че Пост. Комитетъ като настоява на първото си рѣшение, трѣбва да се изложатъ мотивитѣ му.

Калчевъ: Г-нъ Странски говори за общо познатия принципъ, че офицеритѣ иматъ право отъ контрактитѣ, но дали въ тия се заключава и правото да се повишаватъ или не, не са казва. Офицеритѣ взематъ контрактитѣ и въ съображение тоя и тоя членъ отъ Орг. Уставъ казватъ, са нарушени. Ние обаче не бутами въпроса, иматъ ли наистина право да се произвеждатъ по-напрѣдъ отъ българскитѣ офицери. Оставиме на страна въпросѣтъ. И да иматъ право и да нѣматъ право, мислимъ, че за доброто устройство на Милицията, трѣбва да се взематъ мѣрки за да владѣе пълна хармония мѣжду русскитѣ и нашитѣ офицери. Това е мое прѣдложение, а Д-ръ Странски говори, да се изложатъ само мотивитѣ му.

Юрковъ: На това, което каза г-нъ Калчевъ не съмь противъ, но както каза г-нъ Странски не съмь съгласенъ, че офицеритѣ иматъ само тия права, които произтичатъ отъ контрактитѣ. (Странски: Не казахъ това), — Тогава нѣмамъ нищо противъ.

Прѣдсѣд.: Да се пише писмото и се изложатъ мотивитѣ по които Пост. Ком. взе първото си рѣшение. Писмото да се прочете въ идущето заседание прѣди да се прати. Такъва става прѣдложението. (Приема се).

Съобщение № 3133 съ приказъ за унищожение рѣшението на Т.-Пазарджикский Гл. Съвѣтъ, имѣющи за цѣль да се измѣни чл. 7 отъ правилника за градскитѣ даждии и да се увѣличи по 5 гроша на парче градский налогъ върху колониалнитѣ стоки, които се внасятъ въ Пазарджикъ.

Д-ръ Странскій: Трети пѣтъ е дѣто се поканва Пост. Комитетъ за рѣшенио на това дѣло. Трѣба да изявимъ съжалението си, че безъ да чи пратятъ исканий правилникъ питатъ, какви са причинитѣ за това искание. Въ тия съвѣти има правителствени хора и чрѣзъ тѣхъ правителството по-вече знае тия причини. Самий Пост. Комитетъ ако третий пѣтъ е настоявалъ на едно и сѣщо рѣшение, то е че се исказали противъ нѣкои установления на правилника самитѣ ония съвѣти. Вирочемъ азъ прѣдлагамъ да се потвърди приказътъ и въ прѣпроводителното писмо да се помене, че Пост. Ком. изисква три пѣти тоя правилникъ, но види се правителството не се заинтересувало съ въпроса, като казва, че не знае какви измѣнения можатъ да станатъ въ него, когато отдавна Глав. и Градски Съвѣти са заявили нѣкои неудобства въ тоя правилникъ и нуждитѣ измѣнения на Пост. Комитетъ и сега очаква да му се прѣдстави тоя правилникъ съ измѣненията, които мисли правителството за необходимо да станатъ. (Приема се това прѣдложение).

Съобщение № 524, съ което г-нъ Глав. Управителъ съобщава за оставката на командира на сапиорната рота въ учебний баталионъ, капитанъ Адлербергъ и моли Комитета да се съгласи за унищоженио на контракта му.

Д-ръ Жечевъ: Тоя офицеръ дължи на правителството 100 лири отъ авансъ, които е истеглилъ срѣщу платата си, но които не са му прѣхващани. За това, да се приеме вставката му, но слѣдъ като се застава да плати дългътъ си.

Д-ръ Странски: То не е работа на Пост. Комитетъ, а на правителството, което му е отпуснало авансътъ е отговорно за неприбиранieto му. Прѣдлагамъ да се приеме оставката му, а за дълга нека мисли правителството.

(Приема се оставката на офицера).

Прошение № 188 отъ ученицитѣ на Пловдивската Гимназия, въ което, като излагатъ всичкитѣ прѣпятствия за прѣуспяванието на училището, молятъ да се распорѣди Пост. Комит. за съставянието на една изпитателна комиссия за работитѣ въ Гимназията.

Понеже Пост. Ком. е сезиранъ по тоя въпросъ чрѣзъ едно запитвание на на едиъ членъ отъ Пост. Комитетъ, понеже се очакватъ свѣдѣния отъ правителството по които да се занимае, то прошението остава безъ слѣдствие.

Прошение № 181 отъ Гено Гоговъ, съ което моли да се освободи отъ военна служба синътъ му, защото билъ земенъ за войникъ противъ постановление на чл. 381 отъ Орг. Уставъ.

Провожда се на Дир. на Милицията за надлѣжно распорѣждане.

Прошение № 182 отъ Никола Срѣдановичъ, съ което се оплаква противъ Дир. на Общитѣ Сгради, за гдѣто не му заплаща стойността на доставенитѣ му чукани камани за областното шосе мѣжду селата, Куру-Чешме и Симисче и моли да се направи потрѣбното за да му се заплати слѣдующото количество.

Рѣши се да се прати на Дир. на Общитѣ Сгради и даде по него свѣдѣнія. Прощение № 183 отъ Дѣлчо Христовъ съ сжщото съдържание, което има и прошение № 182.

Рѣши се да се искатъ по него свѣдѣнія отъ сжщия Директоръ.

Прощение № 189 отъ Иосифъ Немецъ, съ което се оплаква противъ Дир. на Общитѣ Сгради, за гдѣто го глобила 16 рубли и не му заплащала стойността на 250 метра чукавъ камъкъ (молосъ) за шосето Хасково—Каяджикъ, съгласно съ контракта.

Взе се рѣшение да се искатъ свѣдѣнія отъ сжщия Директоръ.

Правилникътъ за болѣститѣ, по които може да става освобождение отъ военна повинность.

Отлага се за идущето засѣдание.

Съобщение № 108 отъ Обл. Събрание, заедно съ прощението № 151 на Ок. Хайребетиянъ за да се вземе въ внимание резолюцията дадена нему отъ комиссията.

Докл. Странски: Комиссията разгледва тая работа безъ да влѣзе въ подробность прѣдъ видъ на това, че има рѣшение отъ Обл. Събрание, което постави единъ принципъ който Пост. Комитетъ не може да измѣни. Комиссията формулира такъво прѣдложение по въпроса, и моли Пост. Комитетъ да го приеме, щото „да се залъжи прѣдприемача Хайребетиянъ, изгубената солъ 6000 чувала по 100 килограмма, да допълни съ Фокинска солъ въ складоветѣ, които правителството му покаже“. (Приема се това прѣдложение).

Засѣданието се затваря въ 3¼ часа.

Прѣдсѣдатель: **Т. Кесяковъ**

Подпрѣдсѣдатель: **Д-ръ Дагоровъ**

Членъ-Секретаръ: **Беневъ**

Секретаръ: **Ив. А. Шандаровъ**